

Orędownik Urzędowy miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego"

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy, Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 8—3 wiecz.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego ulica Poznańska nr. 30

Prenumerata: Miesięcznie 50 groszy. Kwartalnie 1.50 złotych.

OGŁOSZENIA: Wiersz szerokości 66 mm. 20 groszy. Przy powtórzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Cena egzemplarza 15 groszy.

№ 19. | Bydgoszcz, poniedziałek, dnia 31 sierpnia 1925 r. | Rok XXXXII.

Treść numeru:

230.

REGULAMIN DLA KOMITETÓW ROZBUDOWY.

Komisarjat do Spraw Kredytu Budowlanego przy Ministrze Skarbu wydał następujący regulamin dla komitetów rozbudowy miast:

Poza prawami i obowiązkami, włożonemi na komitety rozbudowy, ewentualnie magistraty przez ustawę o rozbudowie miast z dnia 29-go kwietnia 1925 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 51), oraz przez przepisy wykonawcze do tej ustawy (Dz. Ust. R. P. nr. 56 i 57), komitety rozbudowy, ewentualnie magistraty winny przestrzegać, co następuje:

1. Kredyty budowlane, wyasygnowane przez Rząd, mają na względzie zapobiec głodowi mieszkań, przeto używane być winny na budowę mieszkań tanich, pierwszej potrzeby, jako to mieszkań 1, 2, 3-pokojowych, nie licząc kuchni, łazienki i innych niezbędnych ubikacyj. Mieszkania większe, 4—5-pokojowe, mogą być budowane tylko w wyjątkowych wypadkach, jednakże ilość takich mieszkań musi być ograniczona i nie powinna przekraczać 10 proc. ogólnej ilości budujących się mieszkań.

Powierzchnia podłogi dla mieszkań określona zostaje stosownie do orzeczenia Komisji Budowlanej Komitetu Normalizacyjnego przy M-stwie Przemysłu i Handlu, oraz M-wa Robót Publicznych:

na 65 m^2 dla 2-pokojowych z kuchnią, łazienką i ubikacjami
na 90 m^2 dla 3-pokojowych z kuchnią, łazienką i ubikacjami
na 120 m^2 dla 4-pokojowych z kuchnią, łazienką i ubikacjami
na 140 m^2 dla 5-pokojowych z kuchnią, łazienką i ubikacjami

Powyższe normy nie obejmują przekrojów murów oraz powierzchni klatek schodowych. Wysokość pomieszczeń nie powinna przekraczać 2,80 m w świetle i 3,15 m od podłogi do podłogi.

Ponieważ powyższe ograniczenia wprowadzone zostały w celu zmniejszenia kosztów budowy, a nie ze względów technicznych, przeto w zasadzie kredyt udziela się na mieszkania powierzchni użytecznej nie więcej niż 90 m^2, co odpowiada 126 m^2 powierzchni domu i 126 $\times$ (3,15 + 0.35) = 441 m^3 budowy. Większych mieszkań, z użyteczną powierzchnią do 140 m^2, czyli powierzchni domu 196 m^2, a kubatury 196 x (3,15 +0,35) — 686 m^3 może być nie więcej, niż 10 proc. Jeżeli w domu jest więcej, niż 10 proc. mieszkań większych, to można liczyć kubaturę każdego mieszkania 441 + 10 proc. od (686—441) — 467 m^3. Jednakże małe mieszkania, mniejsze, niż 90 m^2 użytecznej powierzchni, należy liczyć według rzeczywistej kubatury.

2. Przy przyjmowaniu od petentów podań komitety rozbudowy, ewentualnie magistraty obowiązane są przestrzegać, aby takowe zawierały koniecznie:

a) powierzchnię domu, wysokość pomieszczeń, ogólną wysokość domu (licząc średnią wysokość od terenu do wierzchu gzymsu) i kubaturę całego domu, stosownie do powierzchni i średniej wysokości domu,

b) ile jest mieszkań z wyszczególnieniem płaszczyzny każdego mieszkania,

c) jeżeli są pomieszczenia niemieszkalne, to jakie, wiele i jaka ich powierzchnia.

3) Przepisy powyższe nie przeszkadzają bynajmniej budowie mieszkań większych i bardziej luksusowych od tych, które są normą objęte, z tem tylko zastrzeżeniem, aby różnica z tego wynikła została pokryta wyłącznie z funduszu własnego budującego, jak to jest przewidziane w par. 4.

4. Jeżeli udzielony kredyt będzie mniejszy, od kosztorysu budowy, to sumy nieobjęte kredytem muszą być w całości uzupełnione przez budującego przyczem te sumy będą musiały być wydatkowane proporcjonalnie, w miarę postępu budowy i w miarę otrzymanych zaliczek z przyznanego kredytu budowlanego.

5. Komitety rozbudowy ewentualnie magistraty, przeprowadzając podział kredytów im przypadających, oraz stawiając swoje wnioski w poszczególnych wypadkach co do mającego być udzielonego kredytu na budowę, muszą zwracać baczną uwagę, aby przyznany kredyt, poza własnym funduszem budującego, ustawą przewidzianym, wystarczał na zupełne wykończenie budowanego domu. W razach niemożności przyznania pożyczki w całości, należy wyraźnie wskazać, jakie domy, z szeregu domów danej jednostki, lub jaka część domu

może być budowana w danym okresie budowlanym, by uniknąć tego wypadku, że budowa nie została zakończona z chwilą wyczerpania udzielonej pożyczki.

6. Przyznany kredyt dla każdej poszczególnej budowli będzie wydawany w ratach w miarę postępu budowy i w miarę wkładów budującego, kredytem nieobjętych.

7. Jeżeli tylko część projektowanego domu ma być przeznaczona na cele mieszkaniowe, a część na sklepy, biura, warsztaty itp. cele niemieszkaniowe to kredyt może być przyznany na tę część ogólnego kosztorysu, która obejmuje sobą część mieszkaniową. Różnicę z tego wynikłą musi uiścić budujący z własnych funduszów w myśl par. 3 i 4.

8. Przypadające każdej gminie miejskiej do podziału sumy kredytów budowlanych winny być dysponowane w ten sposób — pod względem kolejności — aby różne kategorje budujących mogły z nich korzystać. Jako przykład może służyć następująca tablica, przypadających na daną gminę sum:

I.	— Dla kooperatyw, domów akadomickich, innych instytucji budujących domy mieszkalne nieobliczone na zysk	45%	ogólnej	sumy
II.	— Dla osób i przedsiębiorstw prywatnych na wykończenie i nowe budowy	35%	„	„
III.	— Dla zarządów miejskich	10%	„	„
VI.	— Na rezerwę (remont i zasilenie poprzednich grup)	10%	„	„

Wskazanem jest, aby była uwzględniona w odpowiedniej mierze budowa domów mieszkalnych dla robotników.

Każda z powyższych kategorji winna być podzielona na następujące podgrupy:

Podgrupa A — budynki, wyprowadzone pod dach, których wykończenie winno nastąpić w bieżącym sezonie budowlanym.

„ B — budynki rozpoczęte, których budowa winna być doprowadzona pod dach w bieżącym sezonie budowlanym.

„ C — budynki projektowane, do których budowy jeszcze nie przystąpiono.

Pożyczki przyznawane będą stosownie do powyższego podziału na grupy i podgrupy, tak, że komitety rozbudowy, ewentualnie magistraty nie mogą przyznawać pożyczek na nowe budowle, dopóki nie zostaną zaspokojone potrzeby kredytowe budowli rozpoczętych, w kolejności ich zaawansowania w budowie.

9) Przy określaniu wysokości kredytu należy skontrolować załączony do podania kosztorys, zastosowując się do miejscowych cen materjałów budowlanych i robocizny, określając w ten sposób wartość 1 m^3 budowy i przyjmując pod uwagę, aby można było po tej cenie oddać budowę firmie budowlanej. Kosztorys winien być sporządzony, by uwzględnił celowe oszczędności przy użyciu materjałów budowlanych, robocizny i wykonania robót. Jako zasadę należy przyjmować wejście do mieszkania jedno, może być łazienka, odrobienie

wewnętrzne skromne, fasada niekosztowna, jednak nie koszarowa. Kubatura domu, pomnożona przez koszt budowy 1 m³ danej budowy, wraz z 5 proc. dodatkiem na koszta organizacyjne i kierownictwo budowy, stanowić będzie właściwy kosztorys budowy. Jeżeli podany przez budującego kosztorys będzie niższy od przyjętych wyżej norm, należy go zatwierdzić.

10. Przy pożyczkach, udzielonych na domy w budowie zaawansowane, jeżeli koszt wykonanych robót jest większy, niż to przewiduje ustawa z funduszów własnych, pożyczka może być przyznana w całości, jednak nie wyżej od wartości kosztorysu robót niewykonanych. Pożyczki, zaciągnięte poprzednio w bankach państwowych, podlegają skonwertowaniu, lecz nie zwrotowi.

11) Jeżeli kredyt, o który ubiega się budujący, ma być przeznaczony na budowę domu dochodowego, to konieczne jest, by budujący przedstawił sposób określenia przyszłego komornego, bądź też całkowitej lub częściowej sprzedaży danego objektu. Ceny powyższe muszą być jednak takie, by zachęcały do budowy, czyli pokrywały koszt własny i dawały godziwy zysk.

Przemysł Budowlany nr. 4.

Komitet Rozbudowy miasta ogłasza powyższy regulamin, który obowiązuje wnioskodawców przy stawianiu wniosków o udzielenie pożyczki.

Wnioski wspomniane należy ściśle stosować do zawartych w regulaminie żądań.

Bydgoszcz, dnia 26 sierpnia 1925 r.

Magistrat — Komitet Rozbudowy Miasta

(—) Dr. Śliwiński

Prezydent miasta i Przewodniczący Komitetu.

---

231. **Rozporządzenie**

w przedmiocie zmiany ordynacji dla położnych.

Na podstawie § 1 pruskiej ustawy z dnia 10 maja 1908, dotyczącej opłat dla położnych (Zb. ust. pr. str. 103), zmienia się ordynację opłat dla położnych z dnia 16 października 1924 (Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr. 43, poz. 2507), jak następuje:

§ 1.

Punkt (p) oznaczony w art. 1 dotychczasowego cennika podwyższa się aż do odwołania do jednego złotego.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Poznań, dnia 25 lipca 1925.

Wojewoda

(—) Bniński.

L. dz. 9324/25 VII.

Powyższe rozporządzenie p. Wojewody ogłaszam w ślad tutejszych ogłoszeń w miejskim Oręd. Urzęd. Nr. 14/15 poz. 160 i Nr. 42 poz. 465 z r. 1924,

przyczem to ostatnie przestaje obowiązywać.

Bydgoszcz, dnia 22. 8. 25.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski

radca miejski.

Pl. VI. 4071/25.

Wojewódzki Sąd Administracyjny 232.

Obwieszczenie.

Na mocy § 40 ustawy łowieckiej z dnia 15 lipca 1907 r. i § 117 ustawy o ogólnej administracji kraju z dnia 30 lipca 1883 r. ustanawia się na obszar Województwa Poznańskiego odmienny od przepisów prawnych termin ukończenia czasu ochrony na rok 1925 dla kuropatw, tak że czas ochrony kończy się z piątkiem 21 sierpnia 1925 r. a czas polowania rozpoczyna się w sobotę dnia 22 sierpnia 1925 r.

Poznań, dnia 18 sierpnia 1925 r.

W Imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

Przewodniczący

(—) Dr. Cwojdziński.

Powyższe ogłasza się.

Bydgoszcz, dnia 21 sierpnia 1925.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. I. 8352/25.

233.

Zgłoszone znalezione przedmioty.

W pierwszej połowie czerwca 1925 r. zgłoszono w niżej podpisanym Urzędzie następujące znalezione przedmioty:

2 torebki damskie, 1 portfel skórzany z papierami, 1 zegarek męski z łańcuszkiem, 21 krótkich piór do kapeluszy damskich, 1 kapelusz męski.

W pierwszej połowie lipca 1925 r. zgłoszono w niżej podpisanym Urzędzie następujące znalezione przedmioty:

1 górna część firanek, 1 futerał od chorągwi, 2 torebki damskie, 2 stare kapelusze słomiane, 1 zegarek damski, branzoletka i 2 psy.

Prawo własności należy zgłosić w niżej podanym Urzędzie ul. Grodzka nr. 32, I. ptr. pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 20 sierpnia 1925.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski.

Pl. IV. 1829/25.

---

234. **Przybłąkane psy.**

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono następujące psy:

Doberman czarny, terier młody bronzowy, wilk mieszany młody i pinczer czarny pokojowy. Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ul. Grodzka 32 pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 18 sierpnia 1925.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski.

Pl. IV. 1815/25.

---

235. **Zmiana cennika opłat dla położnych.**

Dotychczasową taryfę opłat dla położnych Urz. Woj. podwyższył o 25%. Odnośne rozporządzenie ogłoszone będzie niebawem.

Bydgoszcz, dnia 17. 8. 1925.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski

radca miejski.

Pl. VI. 4071/25.

236. **Statystyka Urzędu Stanu Cywilnego.**

W czasie od 10 do 15 bm. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego

Urodzin 67 (w tem 2 martwe)
Slubów 19
Smierci 38.

W czasie od 17 do 22 bm. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego

Urodzin 57
Slubów 14
Smierci 28.

Bydgoszcz, dnia 22 sierpnia 1925.

Urząd stanu cywilnego m. Bydgoszczy.

---

237. **Kronika.**

Wojewódzki podatek od obrotu trunkami.

Termin płatności I. raty podatku od obrotu trunkami za II. półrocze minął dnia 15 lipca b. r., termin płatności II. raty przypada do dnia 15 sierpnia b. r. Kara za zwłokę wynosi 4 proc.

Do dnia 1-go sierpnia należy złożyć zeznanie o obrocie trunkami za I. półrocze 1925 r. na blankietach podatku przemysłowego (od obrotu). Rubrykę 6 blankietu należy uzupełnić, zakreślając miesiące 4 lipiec, grudzień i dopisując styczeń, czerwiec, a następnie wstawić cyfry obrotu osobno za każdy miesiąc i zsumować. Wyliczenie zamknięte klamrą powinno mieć dopisek „podatek od obrotu trunkami". Niezależnie od tego obrót trunkami musi być wyłączony za każdy miesiąc osobno do obrotu ogólnego.

Podatek przemysłowy (od obrotu).

Termin złożenia zeznania i zapłacenia podatku od obrotu za I. półrocze b. r. przypada w dzień 1 sierpnia b. r. Formularze wydają bezpłatnie urzędy skarbowe.

Płatnicy, opłacający podatek w ratach miesięcznych, nie mają obowiązku zapłaty, lecz winni do zeznania dołączyć pokwitowania za uiszczone raty.

(Szczegóły w Nr. 29 „Tygodnika Handlowego"). Dnia 29 b. m. mija ulgowy termin płatności podatku od obrotu, osiągniętego w miesiącu czerwcu.

Podatek dochodowy.

Dnia 14 lipca br. minął termin ulgowy płatności podatku od dochodu, wykazanego w zeznaniu o dochodzie. Kara za zwłokę 4 proc. miesięcznie. Załączniki do zeznania mogą być składane w dalszym ciągu.

Państwowy podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich.

Dnia 1 sierpnia br. mija termin płatności i podatku od nieruchomości za I. kwartał b. r. Podania o odroczenie terminu płatności lub o rozłożenie na raty kierować należy do Magistratu.

Ulgi w spłacie podatku majątkowego.

Ministerstwo Skarbu, jak to już donosiliśmy, upoważniło Izby Skarbowe do rozkładania na raty na skutek prośby III. raty podatku majątkowego do dnia 1 października br. O ulgowej spłacie po tym terminie decydować może tylko Ministerstwo Skarbu.

Wystawa w Gnieźnie.

Z okazji 900-letniej rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego odbędzie się

w Gnieźnie Wystawa Rolniczo-Przemysłowo-Rzemieślnicza. Ze względu na zbliżający się termin otwarcia Wystawy w Gnieźnie, komitet pracuje z zdwojoną energją i dokłada wszelkich starań, aby Wystawę należycie zorganizować. Na terenie wystawowym położonym w bardzo korzystnym miejscu dla wystawców, (posiada bowiem w samym środku bocznicę kolejową) postępują prace przy ustawianiu pawilonów, urządzeniu skwerów, kwietników, oparkaniu terenu i t. p. Sama Wystawa zapowiada się bardzo dobrze. Wystawcom przyznano transport eksponatów w drodze powrotnej gratis, dla zwiedzających zaś jadących z Gniezna 66⅔ proc. zniżki t. zn. bilet II klasy wynosi opłata połowę III klasy.

Całą siłą pary posuwają się naprzód roboty przy budowie portu w Gdyni. Omawiając prace około budowy portu w Gdyni, „Danziger Zeitung" stwierdza szybki i ogromny postęp tych robót i zaznacza, że każdy, kto widział Gdynię przed wojną dziś by jej nie poznał i byłby zdumiony ogromnemi zmianami, które zaszły w tej ubogiej wiosce rybackiej w ciągu ostatnich kilku lat.

Podatek od tantjem.

Przypominamy, że za dochód z tantjem uważa się wszelkie wynagrodzenia procentowe wypłacane osobom niebiorącym stale czynnego udziału w zarządzie przedsiębiorstwa, a należących do składu zarządu nadz., komitetów nadzorczych i komisji rewiz. Osoby, które osiągną dochód z tego źródła, przekraczający 1.500 zł rocznie, opłacają oprócz podatku dochod. w myśl ogólnych postanowień specjalny podatek od tantjem w wysokości 50 procent stawki przypadającej od otrzymanego z tantjem dochodu, **według skali podanej w ustawie o podatku dochodowym.**

Upoważnienie Rządu do budowy kolei Bydgoszcz-Gdynia zawiera ustawa z dn. 23. IV. 1925 (Dz. Ust. R. P. P. Nr. 74, poz. 213).

Drugi Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji Pracy.

W dniach 14, 15 i 16 października odbędzie się drugi Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji Pracy w Brukseli pod protektoratem króla belgijskiego..

1. Ogólne zagadnienie organizacji. Podstawowe zasady. Prawidła kontrolujące. Pole działania dla organizacji. Dążenie, trudności, oraz możliwości. Pospolitowanie, wykłady.

2. Organizacja wytwarzania. Procesy organizacyjne w warsztatach, wewnętrzne dyspozycje fabryk. Bieg materjałów. Plan wykonania produkcji (plening). Systemy płac w raportach organizacyjnych. Chronometraż. Badania ruchów. Organizacja pracy. Technika najmu.

3. Organizacja aprowizacji. Obsługa wzorów. Inwentarz. Kontrola nad materjałami surowymi.

4. Określenie kosztów własnych. Stosowanie rachunkowości w organizacji. Procesy łączenia elementów kosztów własnych. Metody określania wydatków pośrednich. Sposoby wykonania płac.

5. Organizacja sprzedaży. Metody i rozplanowanie sprzedaży: działalność rynkowa. Publikacje. Racjonalne określenie cen. Organizacja wielkich składów. Obsługa ekspedycji.

6. Organizacja biur. Dyspozycja według klasyfikacji. Materjał organizacyjny. Zależność obsługi wykonawczej. Hierarchja. Subordynacja obsługi. Biuro badawcze.
